KANUNI ZA MAADILI KWA WAKUFUNZI

Huduma bora kwa mgonjwa huanzia darasani. Wanafunzi wetu watawahudumia wagonjwa jinsi tunavyowafundisha — na jinsi tunavyowatendea wao. Kanuni hizi zinaeleza kile Sahara EMS College inatarajia kutoka kwa kila anayefundisha hapa.

KANUNI HIZI ZINAMHUSU NANI

Kila anayefundisha, kutathmini au kulea kitaaluma (mentoring) katika Sahara EMS College: wakufunzi walioajiriwa, wakufunzi wa nje na wageni, na wakufunzi wanafunzi (instructor trainees) — katika kila kozi, katika kampasi zote mbili, Nakuru na Kisumu, katika mafunzo kwa vitendo tunayoyasimamia na mtandaoni. Sehemu ya 11 inawahusu pia wakufunzi wanafunzi. Kanuni hizi zinakamilisha mkataba wako wa ajira, wa huduma au wa ulezi wa kitaaluma; hazichukui nafasi yake.

01 UBORA WA UFUNDISHAJI NA MAANDALIZI

1.1 Fika kwa wakati kwa kila kipindi na ufundishe kulingana na ratiba. Pale vipindi vinapopotea, panga vipindi vya fidia pamoja na Mratibu wa Wakufunzi wa Kozi (CIC).

1.2 Andaa kila kipindi. Hakikisha mipango ya masomo na mpango wa kazi (scheme of work) wa kozi yako viko katika hali ya sasa.

1.3 Fundisha kwa kufuata miongozo ya sasa inayotegemea ushahidi na mtaala wa kozi ulioidhinishwa — si kwa mazoea binafsi. Ukiona pengo kati ya miongozo na utendaji wa mahali husika, liwasilishe kwa CIC wako.

1.4 Fanya vipindi vimlenge mwanafunzi na viwe vya vitendo. Kagua mara kwa mara kama malengo ya kujifunza yanafikiwa na ubadilishe ufundishaji wako pale yasipofikiwa.

1.5 Weka faili kamili la kozi kwa kila kozi unayoiongoza: mahudhurio, rekodi za tathmini, karatasi za mitihani na majibu ya kusahihishia (marking keys).

02 UADILIFU WA TATHMINI NA UTOAJI WA VYETI

2.1 Mtathmini kila mwanafunzi kwa haki na kulingana na vigezo vilivyochapishwa. Fuata sera ya mitihani ya Chuo bila kuacha hata kidogo.

2.2 Weka karatasi za mitihani, benki za maswali na majibu ya kusahihishia kuwa siri. Usiyashiriki kamwe mapema wala kuyatumia kwa masomo ya ziada ya binafsi (tuition).

2.3 Thibitisha tu kile ulichokishuhudia mwenyewe — ujuzi, maingizo ya daftari la kumbukumbu, saa za mafunzo kwa vitendo. Sahihi ni kauli ya kitaaluma ambayo mgonjwa anaweza siku moja kuitegemea.

2.4 Vyeti na kadi za watoa huduma (provider cards) hutolewa tu pale mahitaji yote ya kozi yametimizwa. Kwa kozi za AHA, mahitaji ya AHA ya kukamilisha kozi yanatumika kikamilifu.

2.5 Usibadilishe kamwe matokeo bila sababu iliyoandikwa. Tangaza mgongano wa maslahi — kwa mfano unapomtathmini ndugu, rafiki au mfanyakazi mwenzako — na ujiondoe katika tathmini hiyo.

03 HESHIMA, USAWA NA ULINZI WA WANAFUNZI

3.1 Mtendee kila mwanafunzi, mfanyakazi mwenzako, mgonjwa na mgeni kwa haki, heshima na utu. Usimpendelee wala kumwekea kinyongo mwanafunzi yeyote.

3.2 Usibague kwa misingi kama kabila, rangi, jinsia, ujauzito, hali ya ndoa, hali ya afya, ulemavu, umri, dini, imani, utamaduni, mavazi, lugha, eneo au uraia. (Katiba ya Kenya, Ibara ya 27)

3.3 Unyanyasaji, uonevu, udhalilishaji na unyanyasaji wa kingono havikubaliki kamwe — darasani, kwenye mafunzo kwa vitendo au mtandaoni. (Sheria ya Ajira, 2007, kifungu cha 6)

3.4 Kuwa mwangalifu zaidi na wanafunzi walio chini ya umri wa miaka 18: fanya mikutano ya mtu mmoja mmoja mahali pa wazi au panapoonekana, na uripoti wasiwasi wowote kuhusu usalama wao kwa Uongozi wa Chuo siku hiyo hiyo.

Sahara Emergency Training Ltd, inayofanya biashara kwa jina la Sahara EMS College · Pioneer Plaza, Ghorofa ya 2, Mburu Gichua Road, S.L.P. 3535-20100, Nakuru · SIFA House, Mission Road, Kisumu · +254 700 669 565 · info@saharaems.co.ke · saharaems.com

04 MIPAKA YA KITAALUMA

4.1 Usiingie kamwe katika uhusiano wa kimapenzi au wa kingono na mwanafunzi wa sasa — bila kujali umri au ridhaa. Tofauti ya mamlaka hufanya ridhaa ya kweli isiwezekane. Ikiwa uhusiano ulikuwepo kabla, utangaze kwa Uongozi wa Chuo.

4.2 Usiombe wala usipokee kamwe pesa, zawadi au fadhila kutoka kwa wanafunzi, familia zao au wafadhili wao kuhusiana na udahili, tathmini au utoaji wa vyeti. Ripoti ofa yoyote ya aina hiyo kwa Uongozi wa Chuo.

4.3 Wasiliana na wanafunzi kupitia njia za Chuo na makundi ya kozi yaliyoanzishwa na Chuo. Ujumbe wa mtu mmoja mmoja ni kwa masuala ya kozi tu, na uandikwe kwa namna ambayo ungeweza kuonyeshwa kwa mtu yeyote.

4.4 Usianzishe urafiki binafsi wa mitandao ya kijamii na wanafunzi wa sasa.

05 UIGAJI, MAONI NA DEBRIEFING

5.1 Jenga mazingira ya kujifunza yaliyo salama kisaikolojia: viwango vya juu, bila udhalilishaji. Makosa katika uigaji ni fursa za kujifunza, si sababu ya kudhihaki.

5.2 Fanya debriefing kwa heshima na kwa mpangilio. Wanachosema au kukosea wanafunzi katika debriefing kinabaki ndani ya debriefing.

5.3 Rekodi za video za uigaji hutumika kwa debriefing na mafunzo tu. Usizinakili, usizishiriki wala usiziweke mtandaoni kamwe.

5.4 Toa maoni yaliyo mahususi, kwa wakati na ya kweli — ikiwa ni pamoja na pale mwanafunzi bado hajafikia umahiri.

06 MWENENDO NA USTAWI WA WANAFUNZI

6.1 Kuwa mfano wa Kanuni za Maadili kwa Wanafunzi. Wanafunzi hujifunza uweledi kutokana na unachofanya, si unachosema.

6.2 Shughulikia ukiukaji mdogo moja kwa moja na kwa heshima. Ripoti ukiukaji mzito kwa Uongozi wa Chuo — hatua za kinidhamu hufuata utaratibu ulio katika Kanuni za Maadili kwa Wanafunzi na hazitolewi na mkufunzi mmoja mmoja.

6.3 Toa ulezi wa kitaaluma wa mtu mmoja mmoja na wa kikundi kwa wanafunzi wanaohitaji msaada, na uwaelekeze wanafunzi wanaopitia ugumu — kimasomo au binafsi — kwa CIC wao.

6.4 Katika mafunzo kwa vitendo unayoyasimamia, usalama wa mgonjwa huja kwanza: waruhusu wanafunzi kutenda tu ndani ya mafunzo yao na chini ya usimamizi wako wa moja kwa moja.

07 ULINZI WA DATA NA WAHUSIKA WENGINE

7.1 Rekodi za wanafunzi, matokeo na taarifa za afya ni siri. Zihifadhi na uzishiriki tu kupitia mifumo ya Chuo. (Sheria ya Ulinzi wa Data, 2019)

7.2 Wanafunzi wetu ni watu wazima. Shiriki taarifa kuhusu maendeleo ya mwanafunzi na wazazi, walezi, wafadhili au waajiri tu kwa ridhaa ya maandishi ya mwanafunzi — au, kwa wanafunzi walio chini ya miaka 18, na mzazi au mlezi wao.

7.3 Wapokee wazazi, walezi na wafadhili kwa adabu na kwa utaratibu rasmi, na umhusishe Msimamizi wa Utawala wa Chuo inapofaa.

7.4 Piga picha au rekodi video za wanafunzi tu kwa madhumuni ya Chuo na kwa ridhaa yao. Usiwapige picha wagonjwa kamwe.

08 USALAMA, VIFAA NA MWONEKANO

8.1 Endesha kila kipindi cha vitendo kwa usalama: vifaa vyenye ncha kali, defibrillation, kuinua na kuhamisha. Ripoti majeraha na kugusana na damu au majimaji ya mwili mara moja.

8.2 Safisha na uondoe vimelea kwenye midoli ya mafunzo (manikins) na vifaa baada ya kuvitumia. Ripoti uharibifu na vitu vilivyopotea mara moja. Vifaa, simu na kompyuta za Chuo hubaki Chuoni.

8.3 Uwe timamu kwa kila kipindi. Hakuna pombe wala dawa za kulevya kabla au wakati wa kufundisha, na hakuna kuvuta sigara katika majengo ya Chuo au mbele ya wanafunzi.

8.4 Vaa kitaaluma, fuata kanuni za mavazi za wakufunzi za Chuo na, katika vipindi vya vitendo, kanuni ile ile ya mikono wazi chini ya viwiko kama wanafunzi.

Sahara Emergency Training Ltd, inayofanya biashara kwa jina la Sahara EMS College · Pioneer Plaza, Ghorofa ya 2, Mburu Gichua Road, S.L.P. 3535-20100, Nakuru · SIFA House, Mission Road, Kisumu · +254 700 669 565 · info@saharaems.co.ke · saharaems.com

09 WAFANYAKAZI WENZAKO NA CHUO

9.1 Fanyeni kazi kama timu. Wasaidie wakufunzi wenzako, wakufunzi wa nje na Uongozi ili kila kozi iende kama ilivyopangwa.

9.2 Wasiliana kwa heshima. Lugha ya matusi kwa mtu yeyote haikubaliki.

9.3 Ikiwa huwezi kufundisha kipindi, mjulishe CIC wako mapema iwezekanavyo ili mbadala apangwe.

9.4 Wasilisha wasiwasi kuhusu usalama, ubora au utovu wa nidhamu — ikiwa ni pamoja na wa wafanyakazi wenzako — kwa Uongozi wa Chuo. Hakuna atakayeathiriwa vibaya kwa kueleza wasiwasi kwa nia njema.

9.5 Fahamu na ufuate dhamira (mission) na sera za Chuo. Zungumza kwa niaba ya Chuo hadharani au kwenye vyombo vya habari tu unapoidhinishwa.

10 HADHI YA KITAALUMA

10.1 Kuwa na usajili au leseni halali ya kitaaluma kutoka kwa mdhibiti husika wa Kenya, pale ambapo upo kwa taaluma yako.

10.2 Fundisha kozi za kimataifa tu ukiwa na hadhi ya sasa ya ukufunzi kwa kozi hiyo — kwa AHA BLS, AHA ACLS na AHA PALS, hadhi ya sasa ya ukufunzi wa AHA iliyounganishwa na Chuo.

10.3 Ujulishe Uongozi wa Chuo mara moja kuhusu mabadiliko yoyote ya usajili, leseni au hadhi yako ya ukufunzi.

10.4 Endeleza maarifa na ujuzi wako kupitia maendeleo endelevu ya kitaaluma (CPD), na uikuze taaluma ya EMS nchini Kenya.

10.5 Ukiwa kazini au nje ya kazi, usitende kwa namna inayodhoofisha imani ya umma kwa Chuo au kwa taaluma ya EMS.

11 WAKUFUNZI WANAFUNZI

11.1 Fundisha chini ya usimamizi wa mlezi wako wa kitaaluma (mentor) uliyepangiwa. Kubalianeni na mlezi wako kuhusu maudhui na muundo wa kila kipindi kabla yake.

11.2 Maamuzi ya tathmini, uthibitisho na vyeti vinahitaji sahihi ya pili ya mlezi wako hadi utakaporuhusiwa kufundisha peke yako.

11.3 Kamilisha ufundishaji wako unaofuatiliwa na utafakari maoni ya mlezi wako. Ruhusa ya kufundisha peke yako huamuliwa na Uongozi wa Chuo kwa pendekezo la mlezi wako.

AHADI YETU

UNACHOWEZA KUTARAJIA KUTOKA KWA CHUO

- Mitaala iliyoidhinishwa, pamoja na nyenzo za kozi na miongozo ya sasa
- Majengo na vifaa salama vinavyotunzwa vizuri
- Ratiba zilizo wazi na taarifa za mabadiliko kwa wakati
- Kuungwa mkono unaposimamia Kanuni za Maadili kwa Wanafunzi
- Msaada kwa maendeleo endelevu ya kitaaluma
- Kutendewa kwa heshima na utaratibu wa haki ikiwa wasiwasi utatolewa kukuhusu

Sahara Emergency Training Ltd, inayofanya biashara kwa jina la Sahara EMS College · Pioneer Plaza, Ghorofa ya 2, Mburu Gichua Road, S.L.P. 3535-20100, Nakuru · SIFA House, Mission Road, Kisumu · +254 700 669 565 · info@saharaems.co.ke · saharaems.com

IKIWA KANUNI ZIMEKIUKWA

VIWANGO WAZI, UTARATIBU WA HAKI

Wasiwasi kuhusu mkufunzi huchukuliwa kwa uzito na kushughulikiwa kwa haki. Masuala mengi hutatuliwa kwa mazungumzo na CIC wako au Uongozi wa Chuo.

KIWANGO	MIFANO	HATUA ZINAZOWEZEKANA
MDOGO	Kuanza kipindi kwa kuchelewa, faili la kozi lisilokamilika, kukosa mpango wa somo	Mazungumzo na CIC wako, yanayoandikwa kwenye faili
UNAORUDIWA AU WA WASTANI	Ukiukaji mdogo unaorudiwa, kutokuwepo bila taarifa, tabia isiyo ya heshima	Onyo la maandishi na mpango wa kuboresha uliokubaliwa
MZITO	Kukiuka ulinzi wa data, kipindi cha vitendo kisicho salama, mawasiliano yasiyoidhinishwa na wahusika wengine	Onyo la mwisho la maandishi; kuondolewa katika majukumu ya kufundisha au kutathmini
UTOVU MKUBWA WA NIDHAMU	Tazama orodha hapa chini	Kusitishwa kwa ajira, mkataba au ulezi wa kitaaluma

UTOVU MKUBWA WA NIDHAMU UNAJUMUISHA

- Uhusiano wa kimapenzi au wa kingono na mwanafunzi
- Unyanyasaji wa kingono au shambulio la kingono dhidi ya mtu yeyote
- Kuomba au kupokea pesa, zawadi au fadhila kwa ajili ya udahili, matokeo au vyeti
- Kughushi tathmini, uthibitisho, mahudhurio au vyeti
- Kuvujisha nyenzo za mitihani
- Kufundisha au kutathmini ukiwa chini ya ushawishi wa pombe au dawa za kulevya
- Vurugu, vitisho au wizi

UTARATIBU WETU

01 Unaelezwa kwa maandishi kile kinachodaiwa.

02 Unaona ushahidi husika na unaweza kujibu katika mkutano, ukiambatana na mfanyakazi mwenzako unayemchagua.

03 Unapokea uamuzi na sababu zake kwa maandishi.

04 Unaweza kukata rufaa kwa maandishi kwa Uongozi wa Chuo ndani ya siku 14. Rufaa huamuliwa na mtu ambaye hakuhusika katika uamuzi wa kwanza.

Kwa wafanyakazi walioajiriwa, utaratibu unafuata mkataba wako wa ajira na Sheria ya Ajira, 2007; kwa wakufunzi wa nje, mkataba wako wa huduma; kwa wakufunzi wanafunzi, mkataba wako wa ulezi wa kitaaluma. Pale usalama wa wanafunzi au wagonjwa uko hatarini, unaweza kuondolewa katika majukumu ya kufundisha wakati suala linachunguzwa — huu si uamuzi kwamba umetenda utovu wa nidhamu. Inapohitajika, tunaarifu chombo husika cha uthibitishaji au mdhibiti. Masuala yanayoweza kuwa ya jinai yanaweza kuripotiwa polisi.

Sahara Emergency Training Ltd, inayofanya biashara kwa jina la Sahara EMS College · Pioneer Plaza, Ghorofa ya 2, Mburu Gichua Road, S.L.P. 3535-20100, Nakuru · SIFA House, Mission Road, Kisumu · +254 700 669 565 · info@saharaems.co.ke · saharaems.com

TAMKO LA MKUFUNZI

Ninathibitisha kwamba nimepokea, nimesoma na kuelewa Kanuni za Maadili kwa Wakufunzi za Sahara EMS College (Toleo 2.0) na Kanuni za Maadili kwa Wanafunzi (Toleo 2.0). Ninakubali kufuata Kanuni za Wakufunzi katika ufundishaji, utathmini na ulezi wangu wote wa kitaaluma kwa ajili ya Chuo. Ninaelewa kwamba ukiukaji unaweza kusababisha hatua zilizoelezwa katika Kanuni.

JINA KAMILI

WADHIFA

☐ Mkufunzi aliyeajiriwa ☐ Mkufunzi wa nje / mgeni ☐ Mkufunzi mwanafunzi

SIFA ZA KITAALUMA

NAMBA YA USAJILI / LESENI NA MDHIBITI

INATUMIKA HADI

VYETI VYA UKUFUNZI (K.M. AHA BLS INSTRUCTOR)

INATUMIKA HADI

MLEZI WA KITAALUMA (WAKUFUNZI WANAFUNZI TU)

SIMU

SAHIHI YA MKUFUNZI

TAREHE

KWA AJILI YA CHUO

JINA NA WADHIFA

SAHIHI NA TAREHE

MUHURI WA CHUO

Nakala moja iliyosainiwa huhifadhiwa katika faili la mfanyakazi, nyingine ni ya mkufunzi. Nakala za usajili na vyeti vya ukufunzi huambatishwa kwenye faili la mfanyakazi.

Kanuni za Maadili kwa Wakufunzi, Toleo 2.0, Oktoba 2026 — zinachukua nafasi ya Kanuni za Maadili kwa Wakufunzi Wanafunzi za Sahara Emergency Training Centre. Hupitiwa upya kila mwaka na Uongozi wa Chuo.

Tafsiri ya Kiswahili ya toleo la Kiingereza. Endapo kutakuwa na tofauti kati ya matoleo haya mawili, toleo la Kiingereza ndilo litakalotumika.

Sahara Emergency Training Ltd, inayofanya biashara kwa jina la Sahara EMS College · Pioneer Plaza, Ghorofa ya 2, Mburu Gichua Road, S.L.P. 3535-20100, Nakuru · SIFA House, Mission Road, Kisumu · +254 700 669 565 · info@saharaems.co.ke · saharaems.com